

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ФИЛОЛОГ

ЧАСОПИС ЗА ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРУ

PHILOLOGIST

JOURNAL OF LANGUAGE, LITERARY AND CULTURAL STUDIES

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

VII/2013

Мирјана Арежина
Универзитет у Бањој Луци
Филолошки факултет

УДК 821.163.41.09 Ђурђевић С.
DOI 10.7251/FIL1307333A

НОВО ИЗДАЊЕ СЕДАМ САЛАМА ПОКОРНИЈЕХ КРАЉА ДАВИДА

Ђурђевић, Стијепо (2012), *Седам салама покорнијех краља Давида*, Београд: Народна библиотека Србије.

Међу ријетким књигама Народне библиотеке Србије у Београду налази се један примјерак Ђурђевићевог препјева седам Давидових псалама, односно Богашиновићево издање из 1686. године. Старијим биографима и историчарима књижевности од почетка 19. вијека ова књига била је непозната јер ниједан од њих није дао потпуне податке о њој (помињан је Богашиновић као издавач, забиљежен је непрецизан и непотпун наслов, забиљежено је само постојање књиге, знало се за издање овог дјела, али не и за читав састав). Књигу је открила Злата Бојовић (З. Бојовић, *Богашиновићево издање „Седам салама покорнијех краља Давида“ Стијепе Ђурђевића*, Прилози, 1966, XXXII, 3–4, 240–242), а Народна библиотека Србије недавно је објавила њено ново издање *Седам салама покорнијех краља Давида*, фототипски у цјелини и у данашњој графици, ћирилицом. У ново издање укључена је и Богашиновићева посвета Слави Кабоги. Злата Бојовић приредила је ново издање и написала предговор, у којем је истакнула да се од средине 16. вијека у дубровачкој књижевности јављају препјевни седам покајничких псалама из Давидовог псалтира, познатих седам псалама који су изражавали дубоку вјеру у божје милосрђе (6, 31, 37, 50, 101, 129. и 142) и објаснила симболику значења броја седам. Како је тема покајања у бароку заузела посебно

мјесто у складу с филозофијом барокног човјека, реформисана црква посебно је подстицала препјеве праћене коментарима. Међу препјевима барокних пјесника налази се и препјев Стијепе Ђурђевића. Након што је направила преглед Ђурђевићевог књижевног стваралаштва, Бојовићева је закључила да препјев одудара од његовог дјела и од личности, сматрајући да би мотив за превођење могао бити и незадовољство постојећим препјевима у којима је налазио слаба мјеста у односу на његово разумијевање изворника и да је стога начинио нов препјев. Објаснила је Ђурђевићев поступак превођења и на основу тих одлика посредно закључила шта је све Ђурђевићу сметало у Гундулићевом препјеву. Нагласила је да је Ђурђевић у пјесничкој слободи био уздржанији, у изразу непосреднији, у стилу смиренији, те да је углавном успијевао да с мање или више духа оствари своју основну жељу – враћање извору. Препјевом је Ђурђевић био задовољан и припремио га је за штампу, о чему свједоче пригодне похвалне пјесме које су се сачувале уз преписе препјева псалама. Ђурђевићев препјев није објављен, па је мало људи имало прилику да чита рукопис и преписује га. Више од пола вијека након Ђурђевићеве смрти дубровачки пјесник Петар Богашиновић (око 1625–1700) издао је у Падови 1686. његов препјев седам псалама, *Седам салама покорнијех*

Мирјана Арџина

краља Давида истомачене из језика латинскога и сложене у пјесан у језик словински по господину Стијепу Мара ди Борђи властелину дубровачкому. А остало што слиједи по Петру Тома Богашиновића Дубровчанину. У књизи која је изашла код познатог штампара словенских књига Ђ. Сардија не налазе се похвалне пјесме, а поред препјева Богашиновић је унио и нека своја дјела. С обзиром на то да је Ђурђевићев препјев имао двоструку вриједност – односио се на покајање као средишњу тему барокне духовне поезије, а Ђурђевић је био познати пјесник и племић – Бојовићева је примијетила да је Петар

Богашиновић искористио прилику да преко издања Ђурђевићевих „салама покорнијех“ представи и нека од својих краћих дјела. Тако је у цјелини ова књига, по ријечима ауторке предговора, својом структуром, односно обједињавањем два аутора и дјела различите врсте, била прави примјер једног барокног издања. Откриће и поновно издавање ове књиге свакако је веома важно, јер се „историја књижевности богати још једним сазнањем о писцима старог Дубровника“.

arezina.mirjana@gmail.com